T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/401
KARAR NO : 2025/566
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: Davacıların murisinin, karşıdan karşıya geçerken meydana gelen trafik kazası sonucu vefat ettiğinden bahisle, uğradıkları ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : G. A. kendi adına asaleten
çocukları H. A., A. A.
ve M. A. A.'a velayeten
Vekili : Av. A. G.
Adli Yargıda
Davalılar : 1-G. S. A. Ş.
Vekili : Av. Y. B. E.
2-Karayolları Bölge Müdürlüğü
Vekili : Av. M. A.
3-Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. E. A.
İdari Yargıda
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili dava dilekçesinde, müvekkillerinin murisi N. A.'ın 26/12/2014 tarihinde Kızıltepe üç yol Şenyurt köprü mevkiinde karşıdan karşıya geçmeye çalışırken, sigortalı bulunan N. K.'ün sevk ve idaresindeki plaka sayılı aracın çarpması sonucu maddi hasarlı ve ölümlü trafik kazası meydana geldiğini, murisin **kafa** travmasına *bağlı* olarak organ yetmezliği sonucu vefat ettiğini, savcılık soruşturmasında olay mahallinde 2014/4769 nolu soruşturma dosyasında kusur durumunun tespiti için bilirkişi incelemesi yaptırıldığını ve bilirkişinin plaka sayılı araç sürücüsünün, yolun bakım ve yapımından aydınlatılmasından sorumlu olan Karayolları Genel Müdürlüğü ve Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin tali kusurlu olduklarının tespit edildiğini, bilirkişi raporlarının birbirleri ile çelişkili olduğunu ileri sürerek, davanın kabulü ile, fazlaya ilişkin talep ve dava haklarının saklı kalmak kaydıyla, davacı anne için 5000 TL maddi, 40.000 TL manevi, müşterek çocukların her birisi için A., H., M. A. A. için ayrı ayrı 5.000 TL maddi ve 10.000 TL manevi olmak üzere toplamda 20.000 TL maddi tazminatın davalı sigorta şirketinden, 70.000 TL manevi tazminatın diğer davalılardan müştereken ve müteselsilen haksız fiilin vuku bulduğu tarihten itibaren işleyecek yıllık ticari reeskont faizi ile birlikte taraflarına verilmesi ve yargılama gideri, harç ve vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesi istemiyle **adli yargı** yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Kızıltepe 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 17/02/2016 tarih ve E.2015/436, K.2016/59 sayılı kararı ile, "*...dava dilekçesi, taraf vekillerinin ve ihbar olunan taraf vekillerinin beyanları ile tüm dosya kapsamından, davanın G. S. A. Ş. yönünden terfik edilerek ayrı bir esasa alınmasına ve*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

diğer davalılar Karayolları Bölge Müdürlüğü ve Dicle Elektrik Dağıtım Müessese Müdürlüğü yönünden davanın görülmesi gereken yargı yolu idari yargı olduğundan davanın yargı yönünden reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davanın G. S. A. Ş. yönünden dava dosyamızdan TEFRİK edilerek AYRI BİR ESASA KAYDINA

2- Diğer davalılar Karayolları Bölge Müdürlüğü ve Dicle Elektrik Dağıtım Müesesese Müdürlüğü yönünden davanın görülmesi gereken yargı yolu İdari yargı olduğundan davanın yargı yönünden REDDİNE..." şeklinde karar vermiş, davalılardan Karayolları Genel Müdürlüğü ve davacılar vekillerince bu karar temyiz edilmiştir.

3.Yargıtay 17. Hukuk Dairesi 16/09/2019 tarih ve E.2016/18377, K.2019/8057 sayılı kararı ile, davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına ve peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Davalı Dicle Elektrik Dağıtım Müesesese Müdürlüğü özel kanuna tabi bir özel şirket olup, özel hukuk tüzel kişilerinin verdikleri zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olmayıp, bu zararların tazmini amacıyla anılan özel hukuk tüzel kişilerine karşı adli yargı yerinde tazminat davası ikame edilmesi gerekmektedir.*
>
> *Bu durumda mahkemece,sadece Karayolları Genel Müdürlüğü yönünden yargı yolu caiz olmadığından HMK'nın 115/2. maddesi gereğince dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde Dicle Elektrik Dağıtım Müesesese Müdürlüğü yönünden de yargı yolu nedeniyle ret kararı verilmesi isabetli diğildir..."*

4. Kızıltepe 2. Asliye *Hukuk* Mahkemesi *11/10/2021* tarih ve E.2020/129, K.2021/570 sayılı kararı ile, davalı Dedaş yönünden manevi tazminat istemli davanın reddine, davalı Karayolları Müdürlüğü yönünden manevi tazminat istemli davanın kısmen kabul, kısmen reddine karar vermiş, bu karara karşı taraflarca temyiz isteminde bulunulmuştur.

5. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 19/09/2022 tarih ve E.2022/2792, K.2022/10573 sayılı kararı ile, "*...Davacı, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü'nü hizmet kusuru nedeniyle dava etmiştir. Kamu hizmeti görmekle yükümlü* **olan** *idareler, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Kamu tüzel kişilerinin Yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar, niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusurlarına dayalı olarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir. Hukuk Genel Kurulu'nun 04/11/2015 tarih 2015/17-86 Esas, 2015/2364 Karar sayılı kararı da bu yöndedir.*

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden (re'sen) dikkate alınması zorunludur. O halde mahkemece, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü bakımından davanın HMK 114/1-b. maddesi gereğince yargı yolu caiz olmadığından HMK 115/2. maddesi gereğince dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi gerekirken, davacıların Karayollarına yönelik açtığı davada davanın esasına girerek yazılı olduğu biçimde hüküm kurulması doğru görülmemiştir.

2-Bozma neden ve şekline göre; davacılar vekilinin ve davalı Karayolları Genel Müdürlüğü vekilinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine gerek görülmemiştir.

SONUÇ:Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan ve re'sen görülen nedenlerle hükmün BOZULMASINA, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle bozma neden ve şekline göre davacılar vekilinin ve davalı Karayolları Genel Müdürlüğü vekilinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına..." şeklinde karar vermiştir.

6. **Kızıltepe 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 29/11/2023 tarih ve E.2023/607, K.2023/2757 sayılı kararı** ile, Dicle Elektrik Dağıtım Müessese Müdürlüğüne açılan maddi manevi tazminat talebinin reddine, Karayolları Genel Müdürlüğüne açılan davanın HMK 114/1-b maddesi gereğince yargı yolu caiz olmadığından HMK 115/2 maddesi **gereğince** dava şartı yokluğundan usulden

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın İlgili kısmı şöyledir:

> *"...Davacı, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü'nü hizmet kusuru nedeniyle dava etmiştir. Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan idareler, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Kamu tüzel kişilerinin Yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar, niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusurlarına dayalı olarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir. Hukuk Genel Kurulu'nun 04/11/2015 tarih 2015/17-86 Esas, 2015/2364 Karar sayılı kararı da bu yöndedir.*
>
> *Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden (re'sen) dikkate alınması zorunludur. O halde mahkemece, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü bakımından davanın HMK 114/1-b. maddesi gereğince yargı yolu caiz olmadığından HMK 115/2. maddesi gereğince dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*
>
> *Diğer davalı Dicle Elektrik Dağıtım Müessese Müdürlüğüne karşı açılan davanın dava konusu trafik kazası ile ilgili aldırılan bilirkişi raporunda kazada* davalılardan *Dedaş'ın kusurunun bulunmadığı, davalılardan Karayolları idaresinin %25 oranında kusurlu olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle dava konusu olayda davalı dedaşın kusuru bulunmadığından davacıların dedaştan manevi tazminat isteyemeyecekleri kanaati oluşmuş ve davalı dedaş yönünden davanın reddine..."*

7. Davacılar vekili bu kez, aynı istemle Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

8. Mardin 3. İdare Mahkemesi 03/05/2024 tarih ve E.2024/508, K.2024/703 sayılı kararı ile, davada adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Bu durumda, davacılar tarafından, yakınları N. A.'a plakalı aracın çarpması sonucunda vefat etmesi olayında idarenin kusurlu sorumluluğu bulunduğundan bahisle manevi tazminat istemiyle dava açılmış ise de, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen trafik kazası nedeniyle manevi tazminat istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."*

9. Bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur.

10. Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 18/02/2025 tarih ve E.2024/2261, K.2025/205 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun kabulüne, Mardin 3. İdare Mahkemesince verilen kararın kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Yukarıda anılan 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinin 1. fıkrasında, adli yargı merciinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerine gelen davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan yargı merciinin davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

varırsa gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuracağı ve elindeki davanın incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilene kadar erteleneceği kurala bağlanmıştır.

Bu durumda, İdare Mahkemesince davanın idari yargının görevine girmediği sonucuna ulaşılmış olsa dahi adli yargı yerince verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunduğundan anılan Kanun hükmü uyarınca gerekçeli bir karar ile görevli yargı merciinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması ve davanın incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar erteleyerek Uyuşmazlık Mahkemesi kararından sonra (şayet adli yargının görevli olduğuna karar verilirse) görevsizlik kararı vermesi gerektiğinden istinaf talebine konu kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.

Ayrıca, iş bu dosya Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmeden önce adli yargı merciindeki dosyanın da temin edilmesi ve her iki dosyanın birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerektiği gözardı edilmemelidir...."

11. **Mardin 3. İdare Mahkemesi 26/05/2025 tarih ve E.2025/431 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmalıkta, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."

12. Mardin 3. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

13. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "*Amaç*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

14. 2918 sayılı Kanun'un "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

15. 2918 sayılı Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Trafik : Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

Karayolu : Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.

Karayolu yapısı : Karayolunun kendisi ile karayolunun üstünde, yanında, altında veya yukarısındaki; ada, ayırıcı, otokorkuluk, istinat duvarı, köprü, tünel, menfez ve benzeri yapılardır.

...

Yaya yolu (Yaya kaldırımı) : Karayolunun, taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzelkişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış olan kısmıdır.

...

Yaya geçidi: Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır."

16. 2918 sayılı Kanun'un "*Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri*" başlıklı 7. maddesi şöyledir:

" Karayolları Genel Müdürlüğünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak,

b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,

c) (Mülga: 17/10/1996-4199/47 md.)

d) Trafik ve araç tekniğine ait görüş bildirmek, karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak,

e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretlemek,

f) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırmak,

g) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırmak,

i) (Mülga: 3/5/2006 – 5495/4 md.)

j) (Değişik: 17/10/1996-4199/5 md.) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere Bu Kanunun 13,14,16,17,18,47/a ve 65 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek; 47 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,

k) (Ek:18/10/2018-7148/14 md.) Bu Kanunun 31 ve 49 uncu maddeleri kapsamında takoğraf ve çalışma-dinlenme süreleri yönünden karayolları denetim istasyonlarında denetim yapmak ve trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlemek,

l) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.)10 Otoyolların habitatları böldüğü yerlerde Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün görüşünü alarak yaban hayvanlarının geçişlerine izin verecek menfez, ekolojik köprü ve benzeri tesisleri yapmak,

m) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.) Otoyollarda yaban hayvanlarından kaynaklanacak trafik kazalarını önlemek maksadı ile kafes tel çit yapmak,

n) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.) Yaban hayvanlarının muhtemel yaşam alanlarının bulunduğu bölgelerdeki karayollarında uyarıcı levhalara yer vermek,

o) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.)11 Gürültü eylem planı ve bisiklet master planları göz önünde bulundurularak ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak, trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı mevcut yollarda ve yeni yapılacak olan yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarının kenarına bisiklet yolu ile gürültü bariyeri yapmak,

p) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.) Trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı yerlerde,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

banketleri bisiklet şeridi olarak işaretleyerek bisiklet ve elektrikli skuter kullanımına uygun hale getirmek,

r) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmaktır.

(Son fıkra Mülga: 28/3/1985 - 3176/16 md.)"

17. 2918 sayılı Kanun'un *"Karayolu trafik güvenliği"* başlıklı 13. maddesinde de, karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşların, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlü oldukları belirtilmiştir.

18. 2918 sayılı Kanun'un "*Görevli ve Yetkili Mahkeme*" başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta *sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"*

19. 2918 sayılı Kanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)

Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz"

B. Yargı Kararı

20. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı (R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147) kararının ilgili kısmı şöyledir:

"… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, *anılan* Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, davalılardan Karayolları Genel Müdürlüğü yönünden görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının ekinde, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, davacıların murisinin karayolunda karşıdan karşıya geçmeye çalışırken trafik kazası geçirerek vefat etmesi sonrası, oluştuğu ileri sürülen zarara ilişkin maddi ve manevi tazminat istemiyle açılmıştır.

24. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, yukarıda belirtilen gerekçe ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir.

25. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında *"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."* denilmektedir. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

26. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla davacıların yakını olan N. A.'a aracın çarpması sonucunda vefat etmesi nedeniyle dava açıldığı görülmüş olup; davacıların tazminat istemine dayanak olarak, 2918 sayılı Kanun kapsamında idarenin görev ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

sorumluluğunu yerine getirmediği iddiasıyla meydana geldiği öne sürülen kazalar neticesinde oluştuğu belirtilen zararların tazmini istemiyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararların tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Mardin 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Kızıltepe 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 29/11/2023 tarih ve E.2023/607, K.2023/2757 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Mardin 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Kızıltepe 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 29/11/2023 tarih ve E.2023/607, K.2023/2757 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin

KARŞI OY

Yaya olarak yoldan karşıdan karşıya geçmeye çalışırken, sigortalı bulunan N. K.'ün sevk ve idaresindeki aracın çarpması sonucu maddi hasarlı ve ölümlü trafik kazada vefat eden murisin araç sürücüsünün, yolun bakım ve aydınlatılmasından sorumlu olan Karayolları Genel Müdürlüğü ve Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş'nin tali kusurlu olduklarının tespit edildiği gerekçesiyle davalı Karayolları Genel Müdürlüğü'ne karşı hizmet kusuru nedeniyle dava açmıştır.

Savcılık soruşturması sırasında bilirkişi raporu ile kamu hizmeti görülmekle yükümlü olan idareler, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Hukuk Genel Kurulu'nun 04/11/2015 tarih E.2015/1786, K.2015/2364 sayılı kararı da bu yöndedir. Yolun bakım ve aydınlatılmasından sorumlu kurumların kusurundan kaynaklanan zararlar olup, bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusurlarına dayalı olarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. Maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerektiğinden uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerlerini görevli *kabul* eden aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 37gv48s - lW45m2J - gd7DrBR - XM5xJQ= ile erişebilirsin